

Ἐλεύθερη πληροφόρηση

ΔΕΛΤΙΟ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ: Ὁ Μητροπολίτης Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος ΝΙΚΟΛΗΜΟΣ
Ἀριθμός φύλλου 252 1 Μαΐου 2009

Ποιότητα ζωῆς

Ακούω, ὁλοῦθε, τίς ἐκρήξεις ὀργῆς, γιά τή λοιμική νόσο τῆς διαφθορᾶς, πού κατακλύζει τήν κοινωνία μας καί πνίγει τήν ἀνάσα τῆς ἀνθρωπιᾶς μας. Ἀκούω, ὥστόσο-παράλληλα-καί τίς διθυραμβικές ἀναφορές στή ραγδαία ἀνάπτυξη τῆς ἐπιστήμης, τῆς τεχνολογίας καί τῶν ποικίλων καί πολύχρωμων πολιτιστικῶν προγραμμάτων, πού ἐγγράφουν στήν ἱστορική μας βίβλο σελίδες καταξιωμένης προόδου καί πού ἀναβαθμίζουν καθημερινά τήν ποιότητα τῆς ζωῆς μας. Οἱ δύο ἐπισημάνσεις φτάνουν στή συνειδήσῃ μου ὡς ἐτερόκλητα ἀφυπνιστικά ἐρεθίσματα. Μέ διεγείρουν σέ σειρά ἐτεροβαρῶν συλλογισμῶν. Σέ στοχασμούς θαυμαστικῆς ἐπεξεργασίας τῶν κατορθωμάτων τῆς γενιᾶς μου. Καί σέ κρίσεις καί ἐκτιμήσεις, πού, σταδιακά, σκοτίζουν τόν ἀνοιχτό ὀρίζοντα καί ξεδιπλώνουν μπροστά μου ἕνα ὀλοσκοτεινο κατάστιχο προβληματισμῶν. Μοῦ ἀναιροῦν τήν αἰσιοδοξία. Μοῦ πνίγουν τούς ἐνθουσιασμούς. Μοῦ φρε-

νάρουν τούς ύμνους στή σύγχρονη κουλτούρα. Καί, σάν ἀποτέλεσμα, αἰσθάνομαι νά θολώνει τήν ψυχή τό πηχτό κατακάθι τῆς ἀπογοήτευσης καί τῆς ὀργῆς.

Βάζοντας παύση στίς νότες τοῦ ἐνθουσιασμοῦ καί στά γρατσουρίσματα τῆς μελαγχολίας, διακινδυνεύω τό ξάνοιγμα σέ μιά κριτική ἐπεξεργασία τῆς σύγχρονης πραγματικότητας. Αὐτῆς τῆς πραγματικότητας, πού τή μιά στιγμή μέ ἐντυπωσιάζει καί μέ ἀπογειώνει καί τήν ἄλλη μοῦ δίνει μιά σπρωξιά στή κωματερή τῆς ἀπογοήτευσης. Σέ πρῶτο πλάνο βάζω μπροστά μου τό κυρίαρχο ὄραμα, πού νευρώνει τά πλήθη-σέ οἰκουμενική κλίμακα-καί προσδιορίζει τούς ἀγωνιστικούς στόχους τῆς ἐποχῆς μας. Ἐναμφίβολα, τό ὄραμα, πού μᾶς μαγεύει καί μᾶς ἠλεκτρίζει, εἶναι ἡ ραγδαία ἐπιστημονική καί τεχνολογική πρόοδος. Τά εὐφύεστατα γνωστικά ἄλλατα, πού κάνουν οἱ ἐρευνητές καί μελετητές στά ἐξειδικευμένα ἐργαστήριά τους. Καί τά πολυσύνθετα βαρειά μηχανήματα ἢ οἱ νανοκατασκευές, πού ἐλαφρύνουν τό μόχθο καί τόν μεταλλάσσουν σέ διασκέδαση.

Στόχος, πρωταρχικός καί ἐπίμονος τῶν δύο πτερύγων τῆς σύγχρονης ἀναπτυξιακῆς καμπάνιας, εἶναι ἡ ἀδιάκοπη βελτίωση καί ἀναβάθμιση τῆς ποιότητας τῆς ζωῆς μας. Ἡ ὀριστική ἀπαγκίστρωση ἀπό τά στερητικά σύνδρομα τῆς φτώχειας. Ἡ ἀποστασιοποίηση ἀπό τήν ἀμάθεια καί ἀπό τά ταμποῦ τοῦ ἱστορικοῦ, «σκοταδιστικοῦ» πλέγματος. Ἡ καθολική ἀναγνώριση τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἀτόμου καί ἡ ἐξασφάλιση τοῦ εὐρύτατου φάσματος τῶν δικαιωμάτων του. Αὐτά τά ἀνοίγματα ἐγγράφονται μονότροπα καί ἐμφαντικά στά κυκλώματα διαστηριοτήτων τῶν μεγάλων, Διεθνῶν Ὁργανισμῶν καί σαλπίζουν, μέ ἐνθουσιαστική ὑπογράμμιση, ἀπό τή διαφημιστική ἢ τήν προπαγανδιστική μηχανή τῆς ἐνημέρωσης.

Κρατῶ τό κεντρικό σύνθημα, πού ἠλεκτρίζει τά πλήθη. Τήν ἀδιάκοπη ἀναβάθμιση τῆς ποιότητας τῆς ζωῆς μας. Καί ρωτάω τόν ἑαυτό μου καί τούς γύρω μου: Ὁ ὅρος «ποιότητα ζωῆς», πού-σύμφωνα μέ τήν πυροδοτημένη ἐπιτάχυνση-πρέπει νά ἀνηφορίζει, ὀλοένα καί ψηλότερα, δέν περιέχει, στό νοηματισμό του καί στίς ἐπιδιώξεις του, καί τήν ἀποδέσμευση ἀπό τό ρύπο καί ἀπό τό ὄνει-

Ὁ μέγας ἐξόριστος

Ο μέγας ἐξόριστος, περιφρονημένος καὶ κακοποιημένος, χτυπάει διακριτικά τὴ θύρα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ζητάει νὰ μπεῖ στό χώρο τῆς ἐπισκοπικῆς διάσκεψης, γιατί αὐτός εἶναι ὁ χώρος τῆς κυριarchίας του καὶ τῆς ἐπιρροῆς του. Θέλει νὰ ἀποκαταστήσει τὴν Ἀγιοπνευματικὴ ἀτμόσφαι-

ρα καὶ τὴ Συνοδική τάξη. Νὰ συνδέσει τὸ «σήμερα» μέ τὸ «χθές». Τὴν ἐπικαιρότητα τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐμπειρίας, μέ τὸ σταθερό στοιχεῖο τῆς ἀποστολικῆς καὶ τῆς Πατερικῆς ὠριμότητας. Νὰ χειραγωγῇ τὴ σημερινή Συνοδική ὁμήγυρη στὴν ὑπέρβαση τῶν χρόνιων ἀτοπημάτων καὶ τῶν ὑπέρβαρων λαθῶν. Νὰ δώσει περιεχόμενο, ἀξιοπρέ-

δος τῆς διαφθορᾶς; Δέν προϋποθέτει, ὡς πρώτη, δυναμικὴ κίνηση καὶ ὡς πρώτη ἀγωνιστικὴ ἐγγραφή στὸν πίνακα τῶν πολιτιστικῶν ἐπιτευγμάτων, τὴν ἀποστασιοποίηση ἀπὸ τὴν καταλυτικὴ, τὴ φθοροποιό καὶ ἐξευτελιστικὴ πρακτικὴ τῶν ὑπόγειων διαδρομῶν καὶ τῆς πολυπρόσωπης φαυλότητος;

Αραγε, εἶναι νοτιό, νὰ αὐτονομήσει κανεὶς τὴν «ποιότητα τῆς Ζωῆς» ἀπὸ τὸ ἥθος τῆς προσωπικότητας; Ἀπὸ τὸ προσωπικό ὄραμα τοῦ καθενός μας, ἀπὸ τὴν φιλτραρισμένη προοπτικὴ τοῦ βίου καὶ ἀπὸ τὴν πράξη, πού ἐρμηνεύει ἀδιάκοπα τὸν μέσα κόσμο, τὸ θησαύρισμα τῆς ψυχῆς καὶ προσδίδει τὴν ἀτομικότητα καὶ τὴν ἰδιαιτερότητα στὴν ἱστορικὴ διαδρομὴ μας; Ἄν ἡ διαφθορά ἀποτελεῖ ξένο, καταλυτικὸ στοιχεῖο, πού ἀναστέλλει τὴν πρόοδο τοῦ ἀτόμου καὶ εὐτελίζει τὴν ποιότητα τῆς ζωῆς, αὐτόματα, προκύπτει ἓνα σοβαρό πρόβλημα. Γιατί, σέ ἐποχές καθολικῆς, οὐσιαστικῆς οἰκουμενικῆς προσπάθειας ἀναβάθμισης τῆς ποιότητας τῆς ζωῆς μας, ἔχουμε τέτοια, κυριολεκτικά, ἰλιγγιώδη καὶ ἰδιαίτερα εὐρηματικὴ διόγκωση τῆς διαφθορᾶς καὶ τέτοια ἀπαξίωση τῆς ἀνθρώπινης προσωπικότητας; Τὸ ἐρωτηματικὸ βαραίνει στίς συνειδήσεις μας, ὡς σύμπτωμα ἐπικίνδυνης νόσου. Καὶ μᾶς ἀναγκάζει σέ προσεκτικὴ διερεύνηση καὶ σέ δυναμικὴ ἀντιμετώπιση.

πεια καί αξιοπιστία στή βαρεία άρρωστημένη καί άναποτελεσματική σημερινή Συνοδική λειτουργία.

Ό, κατά τίς μέρες μας, μεγάλος έξοριστος ήταν-σέ περιόδους άκμής τοῦ Συνοδικοῦ θεσμοῦ-ὁ κύριος έμπνευστής τῶν έπισκοπικῶν όραμάτων, ὁ μοναδικός εἰσηγητής τῶν κρίσιμων άποφάσεων, ὁ τελικός έκτιμητής τοῦ έργου. Κατά τό γύρισμα, ὅμως, τοῦ ιστορικοῦ φύλλου, μέ τήν άλλαγή τῶν προσώπων καί μέ τήν έπικυριαρχία τῆς σκοτεινῆς ἴντριγκας, άπομονώθηκε καί περιφρονήθηκε. Σπρώχτηκε, βίαια, έξω άπό τό κέντρο λήψης τῶν Συνοδικῶν άποφάσεων. Δίχως προοπτική καί δίχως σύνεση, έξορίστηκε.

Θά μέ ρωτήσετε: ποιός εἶναι ὁ έξοριστος; Ποιός εἶναι ὁ σοβαρός, ὁ κυρίαρχος συντελεστής τῆς Συνοδικότητας καί τῆς Ἀγιοπνευματικότητας τῶν Συνελεύσεων τῶν Ἐπισκόπων τῆς Ὁρθοδοξίας μας, πού ἔχει άπομακρυνθεῖ, τόσο σκληρά καί τόσο ἄπρεπα, άπό τήν καθέδρα του, μέ μεθοδεύσεις καί πράξεις ἐκείνων, πού τοῦ χρωστοῦν ὁλόψυχη ὑποταγή καί άπόλυτη εὐθυγράμμιση τῶν συλλογισμῶν τους καί τῶν άποφάσεων τους μέ τή διάφανη διαλεκτική του καί μέ τή Θεοφώτιστη ὁδηγία του;

Εἶναι ὁ σεβάσμιος Κώδικας τῶν Ἱερῶν Κανόνων. Ἡ Συλλογή τῶν διατάξεων, πού κατάρτισε ἡ χορεία τῶν σοφῶν καί άγίων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας μας, γιά νά στερεώσσει, μέ χαρακτηριστική πιστότητα, «ἐπί τῷ θεμελίῳ τῶν άποστόλων» (Έφεσ. β' 20) τή λειτουργία τῆς Συνοδικότητας καί γιά νά άντιμετωπίσει, μέ φρόνηση καί μέ φωτισμένη διάκριση, κάθε άθέλητη παρέκβαση ἢ έσκεμμένη αλλοίωση, πού μπορεῖ νά

ὑπείσέλθει καί νά διαταράξει τήν καθαρότητα καί τή δυναμικότητα τοῦ έκκλησιαστικοῦ Σώματος.

Κατά τήν τελευταία ιστορική έμπλοκή καί άνακατάταξη τῶν έκκλησιαστικῶν μας πραγμάτων οἱ Ἱεροί Κανόνες θεωρήθηκαν βάρος. Ὁριοθετήσεις καί φραγμοί ενός άλλου, παρωχημένου πνεύματος, άσύμβατου μέ τά άνοίγματα τῆς έποχῆς μας. Ὁδηγίες, πού δέ συνοδεύονται μέ τήν ὑποχρέωση πιστῆς τήρησής τους. Καί δίχως μελέτη (θά προσθέσω καί δίχως σπασμό συνειδησιακῆς κρίσης) σπρώχτηκαν σέ άχρησία. Γιά τριανταπέντε ὁλόκληρα χρόνια βρίσκονται έξορισμένοι καί άγνοημένοι. Καί, θλιμμένοι, χτυποῦν τήν κατάκλειστη θύρα τοῦ Συνοδικοῦ Μελάθρου καί ίκετεύουν νά τοὺς έπιτραπεῖ ἡ έπανείσοδος καί ἡ έπανένταξη.

Ἡ Ἑκτὴ Οἰκουμενική Σύνοδος, μέ τό δεύτερο Κανόνα Της, έπικυρώνει, έμφαντικά καί δεσμευτικά, τοὺς Κανόνες, πού εἶχαν γίνει άποδεκτοί ἴσαμε τήν έποχή Της καί εἶχαν άποτελέσει τόν συνολικό Κώδικα. Τοὺς προβάλλει ὡς Κώδικα διατάξεων, πού καθοδηγοῦν καί δεσμεύουν. Καί έπιβάλλει τήν πιστή τήρησή τους, κατά τήν άσκηση τῆς διοικητικῆς καί τῆς δικαστικῆς έκκλησιαστικῆς έξουσίας.

«Ἔδοξε δέ καί τοῦτο τῇ άγία ταύτῃ Συνόδῳ, κάλλιστά τε καί σπουδαιότατα, ὥστε μένειν καί άπό τοῦ νῦν βεβαίους, καί ασφαλεῖς πρὸς ψυχῶν θεραπείαν καί ἱατρείαν παθῶν, τοὺς ὑπὸ τῶν πρὸ ἡμῶν άγίων καί μακαρίων Πατέρων δεχθέντας καί κυρωθέντας, ἀλλά μήν καί παραδοθέντας ἡμῖν...» Θε-

οφώτιστους Κανόνες.

Στή συνέχεια του κυρωτικού κειμένου της, αναφέρει η Σύνοδος, μέ λεπτομέρεια, τούς Κανόνες, πού επιλέγει καί καθιερώνει. Καί, μετά τή συμπλήρωση του καταλόγου, επισυνάπτει τήν ακόλουθη σαφέστατη δήλωση: «καί μηδενί ἐξεῖναι τούς προδηλωθέντας παραχαράττειν Κανόνας ἢ ἀθετεῖν, ἢ ἐτέρους παρά τούς προκειμένους παραδέχεσθαι Κανόνας ψευδεπιγράφως ὑπό τινων συντεθέντας τῶν τήν ἀλήθειαν καπηλεύειν ἐπιχειρησάντων. Εἰδέ τις ἄλῳ Κανόνα τινά τῶν εἰρημένων καινοτομῶν, ἢ ἀνατρέπειν ἐπιχειρῶν, ὑπεύθυνος ἔσται κατά τόν τοιοῦτον Κανόνα, ὡς αὐτός διαγορεύει τήν ἐπιτιμίαν δεχόμενος, καί δι' αὐτοῦ ἐν ᾧ περ πταίει θεραπευόμενος».

Αὕτη εἶναι ἡ πάγια Ἱεροκανονική Νομολογία τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας μας. Αὐτός εἶναι ὁ μονόδρομος γιά τόν κάθε φορέα τῆς ἐπισκοπικῆς ὑπευθυνότητας καί γιά τή Συνοδική Σύναξη, πού δεσμεύεται νά λειτουργήσει μέσα στό Φῶς καί τή Χάρη τῆς Πεντηκοστῆς καί μέ ὁδηγό τήν ἐμπειρία τῶν ἁγίων Πατέρων μας.

Καμμία Συνοδική ἐκκλησιαστική διοίκηση, τῶν ἀπανταχοῦ τῆς Οἰκουμένης Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν δέν εἶναι ἐξουσιοδοτημένη νά ἐπεξεργάζεται καί νά ἀνασυντάσσει, «κατά τό δοκοῦν» ἢ «κατά τήν περίστασι», τίς διατάξεις τῶν Ἱερῶν Κανόνων. Καί κανένας Ἐπίσκοπος, ὡς αὐτόνομος ποιμένας τῆς «κληρωθείσης αὐτῷ ἐπαρχίας», δέ δικαιούται νά παραβιάζει τή διατύπωσή τους ἢ τό νόημά τους, γιά νά ἐπενδύει καί νά ἐπικαλύπτει τήν εὐνοιά του πρὸς τό ἕνα ἔνοχο πρόσωπο ἢ τήν ἀπέχθειά του πρὸς τό ἄλλο.

Ὅσες φορές ἔγιναν παρεκκλίσεις

ἀπό τό γράμμα καί τό πνεῦμα τῶν κατακυρωμένων Ἱερῶν Κανόνων, οἱ τολμηρές συμπεριφορές στιγματίστηκαν καί ἀντιμετωπίστηκαν δυναμικά, ὡς πράξεις προδοσίας τοῦ ἐπισκοπικοῦ χρέους καί καπηλείας τῶν Ἱερῶν παραδόσεων.

Εὐρύτατη, ὀδυνηρή ἐμπειρία, λειτουργῶν τῆς Ἐκκλησίας καί ἀνήσυχου πληρώματος, προσφέρεται ὡς ἀποδεικτική μαρτυρία, ὅτι κατά τά τελευταῖα τριαναπέντε χρόνια τῆς ἐκκλησιαστικῆς μας ζωῆς, χρόνια συνειδησιακῆς υποβάθμισης, παρακμιακῆς ἔκλυσης καί ὀργανωτικῆς ἀποδόμησης, οἱ Ἱεροὶ Κανόνες, οἱ στέρεοι αὐτοὶ στύλοι τοῦ χαρισματικοῦ Οἰκοδομήματος, κατεδαφίστηκαν, ἐξοβελίστηκαν καί ἐξορίστηκαν «εἰς χώραν μακράν». Δέν τούς παραχωρήθηκε τό δικαίωμα παρουσίας καί λόγου στήν αἴθουσα καί στήν τράπεζα διαχείρισης τῆς Συνοδικῆς ὑπευθυνότητας. Ἡ ἐπισκοπική ἐξουσία ἔγινε στυγνή, ἀπόλυτα καί ἔνοχα προσωποπαγῆς, ὑπηρετικῆ εὐτελῶν ὀραμάτων ἢ ἐξοντωτικῶν σχεδιασμῶν.

Οἱ δύο Ἀρχιεπίσκοποι, πού θήτευσαν, κατά τήν ἐπίμαχη περίοδο, στούς προεδρικούς θώκους τῶν Ανώτατων διοικητικῶν ὀργάνων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἀνέτρεψαν, στό σύνολό του, τό μακραίωνο σύστημα Συνοδικῆς συμπορείας, Ἱεροκανονικῆς ἀκρίβειας καί Συνοδικῆς διαγνώμης. Ἐβάλαν κατά μέρος τούς Ἱερούς Κανόνες. Θέσπισαν καί ἐφάρμοσαν τήν ἀρχή τῆς «ἐξουσίας τοῦ ἐνός ἀνδρός». Συγκέντρωσαν ὅλες τίς ἐξουσίες καί ὅλα τά δικαιώματα στό πρόσωπό τους. Στέρψαν στούς ἰσότιμους κατά τούς Ἱε-

ρους Κανόνες συνιεράρχες τους τό δικαιώμα της άπλης αντίρρησης ή της έντονης διαμαρτυρίας. Τούς παραχώρησαν, ως άποκλειστικό ρόλο και ως μοναδικό προνόμιο, τό δικαίωμα έπιψηφίσης της άρχιεπισκοπικής πρότασης, άκόμα και άν ή συνείδησή τους άντιστεκόταν σθεναρά και τό χέρι τους, πού ύψωνόταν, γιά νά δηλώσει τό «ναί» έτρεμε. Καί, στην περίπτωση, πού ένας μοναχικός «άντιρρησίας» ή μιά κρυφά σχηματισμένη ομάδα έβρισκαν την τόλμη νά ξεπεράσουν τά «έσκαμμένα» και νά άνεβάσουν, έστω γιά λίγους τόνους, τούς φόβους τους ή τίς διαμαρτυρίες τους, τούς βομβάρδιζαν μέ άπαξιωτικές φράσεις και μέ άπειλές. "Η, άν συνέχιζαν νά άντιστέκονται, τραβοῦσαν από τά συρτάρια τους και πρόβαλλαν ντοκουμέντα μειωτικά της ικανότητάς τους ή και της ήθικης τους άξιοπρέπειας.

‘Ο ‘Αρχιεπίσκοπος Σεραφείμ, κατά τή μακρότατη διάρκεια της παραμονής του στόν άρχιεπισκοπικό θρόνο, διάλεξε και χειροτόνησε 56 ‘Αρχιερείς. ‘Ολοι αύτοί αϊθάνονταν βαθειά εύγνωμοσύνη στό πρόσωπο του εύεργέτη τους και ήταν πάντοτε πρόθυμοι νά ύποκύψουν στό όποιοδήποτε αίτημά του. Αύτή τή διάθεση ύποταγής τους την έκμεταλλεύτηκε έξαντλητικά ό Σεραφείμ. Τούς κράτησε σέ διαρκή όμηρία. Καί άπευθυνόταν σ’ αύτούς, όχι ως σέ ισότιμους συνιεράρχες, αλλά ως σέ νεαρούς ύποτακτικούς. Τούς θύμιζε διαρκώς, πώς χρωστοῦσαν στη δική του εύνοια την προαγωγή τους και την άνάδειξη τους στην έπισκοπική λαμπρότητα. Καί, μέ ένα λόγο φτηνής κολακείας ή μέ ένα άδειασμα φαρμακερής τρα-

χύτητας, τούς διατηροῦσε σέ έγρήγορηση και σέ έξουθενωτική ύποταγή.

Στό ιστορικό χρονικό της είκοσιετράχρονης τυραννικής κυριαρχίας του, μπόρεσα νά έπισημάνω δυό μόνο περιστατικά διακριτικής άποστασιοποίησης Μητροπολιτών από τή δουλική ύποταγή στό άρχιεπισκοπικό πρόσταγμα και την άναγκαστική συμπορεία. Καί τά δυό τά έπνιξε ό Σεραφείμ μέ σκοτεινό σχεδιασμό και μέ καιρίο χτύπημα.

‘Η πρώτη περίπτωση, είναι του μακαριστού Μητροπολίτη Στεφάνου ‘Αφεντουλίδη. ‘Ο Σεραφείμ, μέσα στην έξαλλοσύνη των πρώτων μηνών της ήγεμονίας του, τόν έπιστράτευσε νά καλύψει μιά μητροπολιτική καθέδρα, πού την άδειασε, μέ τή βίαιη άπομάκρυνση του Κανονικού της ποιμένα. ‘Ο Στέφανος-κουρασμένος από την καθήλωσή του, επί μακρά σειρά έτών, στό λειτουργήμα του βοηθοῦ έπισκόπου-ύπέκυψε στόν πειρασμό και άποδέχτηκε την άντικανονική έκλογή. ‘Ομως, ό συνειδησιακός έλεγχος δέν του άφησε άνοιχτό τό δρόμο της διακονίας και της άπόλαυσης των μητροπολιτικών προνομίων. Παράλληλα, ή παρακολούθηση των άτέλειωτων άντικανονικών άνατροπών, πού μεθόδευε ό Σεραφείμ μέ τό ντοπαρισμένο έπιτελεῖο του, του προκαλοῦσαν πρόσθετη ψυχική άναστάτωση. Καί, σέ στιγμή άφόρητης πίεσης άποφάσισε νά άντιδράσει. Μέ εύπρεπές, ταπεινά γραμμένο, κείμενο, πού τό κατάθεσε στην ‘Ιερά Σύνοδο και μέ έμπονη ίκεσία, πού την άπηθύθυne, προσωπικά, στόν πρόεδρο Σεραφείμ, ζήτησε νά άνακοπεῖ ό τραγικός σφαγιασμός των άθώων και άνένοχων συνεπισκόπων του. Καί νά άποκατασταθεῖ ή γαλήνη και ή άδελφική

συνεργασία στη χαρισματική Συνοδική οίκογένεια. Έτσι, ώστε να χαρακτηί, μοναδικός καί ζωτικός στόχος, ή άκώλυτη άσκηση τής ποιμαντικής φροντίδας καί ή άποτελεσματική προώθηση τών έκκρεμών προβλημάτων. Όλοκληρώνοντας τήν έκθεση τών άνησυχιών του καί τών άδελφικών του προτάσεων, άφησε τήν ψυχή του να έκφραστεί άμεσα καί έγκάρδια. Κατάθεσε τή δήλωση, πώς, άν οι μεθοδεύσεις συνεχίσουν να έκδιπλώνονται στίς τροχιές του μίσους καί τής άντικανονικότητας, θά αναγκαστεί να θέσει στον έαυτό του τό έρώτημα, άν είναι προς τό συμφέρον τής ψυχής του καί για τό καλό τής Έκκλησίας ή περαιτέρω παραμονή του στό Μητροπολιτικό θρόνο.

Ξέρετε πώς άντέδρασε ό Σεραφείμ; Παρουσίασε τήν αναφορά του Μητροπολίτη Στέφανου στη Διαρκή Ίερά Σύνοδο. Καί, χωρίς να δώσει στους δώδεκα Συνοδικούς τό δικαίωμα να μελετήσουν σέ βάθος τίς μελαγχολικές σκέψεις καί τίς άνησυχίες του άδελφού τους, τούς υποχρέωσε να υπογράψουν ένα Πρακτικό, πού έλεγε, ότι ή Σύνοδος έκανε άποδεκτή τήν παραίτησή του.

Έπιφυλάξεις, διαφωνίες καί λύπη, για τή Συνοδική πολιτική καί για τίς τυραννικές έκδιώξεις Μητροπολιτών, διατύπωσε ό Στέφανος. Ότι ή Σύνοδος τόν θεωρεί πιά παραιτημένο από τό αξίωμά του, άπάντησε ό πρόεδρος Σεραφείμ, μέ τό άπαντητικό του έγγραφο, ένισχυμένο καί μέ όλες τίς υπογραφές τών άνελεύθερων Συνοδικών.

Τό δεύτερο περιστατικό είναι ή κόντρα Άρχιεπισκόπου Σεραφείμ-Πειραιώς Καλλίνικου.

Τόν Ίανουάριο του 1993 ό άγνός καί λαοφιλής Μητροπολίτης Λαρίσης Θεο-

λόγος στήνεται, υπόδικος, στό πρωτοβάθμιο Συνοδικό Δικαστήριο, μέ τήν προοπτική-διάβαζε έντολή-να σφαιγιαστεί, κυριολεκτικά.

Ό δημοσιογράφος Γεώργιος Παπαθανασόπουλος, άρθρογράφος τής έφημερίδας «Έλεύθερος Τύπος», μέ ρεπορτάζ τής 10-1-93, έδινε τό στίγμα τής άθέμιτης πράξης: «Ός νέος μάρτυρας του Χριστού, ό Μητροπολίτης Λαρίσης κ. Θεολόγος, όδηγείται στη βαρύτερη για κληρικό ποινή, τήν καθάιρεση. Μεθαύριο Τρίτη συνέρχεται τό Πρωτοβάθμιο Δικαστήριο για Άρχιερείς καί ή πλειοψηφία τών μητροπολιτών πού συμμετέχουν καί τούς όποιους χειραγωγεί ό αρχιεπίσκοπος κ. Σεραφείμ, έχουν λάβει έντολή να "έκτελέσουν" έκκλησιαστικά τόν κ. Θεολόγο...».

Στό Δικαστήριο αυτό μετείχε, ως τακτικό μέλος τής τρέχουσας Συνοδικής περιόδου, ό τότε Μητροπολίτης Δημητριάδος Χριστόδουλος. Κλήθηκε, όμως, ως έφεδρικό, άναπληρωματικό μέλος καί ό Πειραιώς Καλλίνικος. Κατά τήν έναρξη τής Δικαστικής Διαδικασίας, διαπιστώθηκε, ότι άπουσίαζε, για λόγους άνεξάρτητους τής θέλησής του, ένας από τούς Συνοδικούς δικαστές. Καί υποχρεώθηκε ό Καλλίνικος να τόν άναπληρώσει.

Ή δίκη άρχισε να κυλάει. Όχι στήν τροχιά τών Ίερών Κανόνων καί τών Καταστατικών διατάξεων. Άλλά στίς ντιρεκτίβες, πού είχε χαράξει ό άπόλυτος μονάρχης τής Έκκλησίας τής Ελλάδος, ό Άρχιεπίσκοπος Σεραφείμ. Ό Καλλίνικος, μόλις πείστηκε ότι ή δίκη ήταν όριστικά καί άποφασιστικά στημένη καί ότι ή διατύπωση έλεύθερης άποψης σπρωχνόταν από τό δοτό πρόεδρο του έκκλησιαστικού Δικαστηρίου στον Καιάδα, άντέδρασε δυναμι-

κά. Ἀγανακτισμένος καί ἐκνευρισμένος, σηκώθηκε καί ἔφυγε ἀπό τή δικαστική αἴθουσα, δηλώνοντας, ὅτι δέν τοῦ ἐπιτρέπει ἡ συνειδησή του νά παραμείνει σέ μιὰ δίκη «μαῖμοῦ» καί, θυσιάζοντας τή Συνοδική του ἀξιοπρέπεια, νά καταδικάσει ἕναν ἄθωο συλλειτουργό του.

Ἡ κίνησή του αὐτή προκάλεσε τόν μένος τοῦ Σεραφεῖμ. Καί τόν ἐκδικήθηκε, μέ τό δικό του μαφιόζικο τρόπο.

Στήν ἐπόμενη Συνεδρίαση τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου, παρόντος καί τοῦ Χριστόδουλου, ἔβγαλε ἀπό τό συρτάρι μιὰ καταγγελία σέ βάρος τοῦ Καλλίνικου, πού τήν κρατοῦσε γιά ὥρα ἀνάγκης, τήν ἔδωσε στόν ἀρχιγραμματέα νά τή διαβάσει καί, μετά, τήν ξανάκρυψε στό σκοτάδι τοῦ συρταριοῦ του. Καί μόνο αὐτή ἡ κίνηση πάγωσε τόν παρόντα Χριστόδουλο καί, στή συνέχεια, τόν γέροντά του Καλλίνικο. Καί ἀπό κεῖ καί πέρα ὁ Καλλίνικος ἔπνιξε τό θάρρος του, ἔκλεισε τό στόμα του καί δέν ἀντέδρασε σέ καμμιά συνωμοτική πρωτοβουλία τοῦ Σεραφεῖμ.

Μέ αὐτή τήν τραχειά καί προσβλητική ἀπόκριση φίμωνε ὁ Σεραφεῖμ ἐκείνους, πού τολμοῦσαν νά καταθέσουν στή Συνοδική τράπεζα ἀντιρρητική πρόταση. Μέ αὐτή τή βίαιη ἀντεπίθεση κρατοῦσε ὁλόκληρο τό Ἱεραρχικό Σῶμα σέ καταστολή καί διαμόρφωνε, ἀποκλειστικά προσωπική καί μονόχωνη, τή Συνοδική λειτουργία.

Στά ἴδια χνάρια πορεύτηκε καί ὁ Χριστόδουλος. Μέ τήν ἄνοδό του στόν ἀρχιεπισκοπικό θρόνο, πίστεψε πώς κυρίεψε τό θρόνο τοῦ αὐτοκράτορα. Καί χειρίστηκε τή Συνοδική πλειοψηφία ὡς ὑπηρετική ὁμάδα τοῦ θρόνου

του καί ὡς ἐκτελεστικά ὄργανα τῶν σχεδιασμῶν του καί τῶν ἀποφάσεών του.

Δέν εἶναι δυνατό, νά ἀραδιάσω σέ ἕνα σύντομο, διαπιστωτικό κείμενο ὁλόκληρη τήν ἄλυσίδα τῶν μεθοδεύσεων του, πού ἀκύρωναν τή Συνοδικότητα καί ἐπικύρωναν τή μονοκρατορική ἔπαρσή του. Ὁ ἱστορικός, πού θά περπατήσει ἐρευνητικά στά μονοπάτια τῶν φιλοδοξιῶν του καί τῶν ἐπινοήσεων του, θά συναντήσει μπροστά του τόν τελευταῖο ἐκκλησιαστικό ἡγεμονίσκο τοῦ εἰκοστοῦ αἰῶνα, μέ τό πρωτοποριακό φιλόδοξο ὄνειρο νά ἐπιβληθεῖ στούς συνιεράρχες του σάν Πατριάρχης καί θά καταγράψει σειρά «ἐντυπωσιακῶν», ἀλλά καί «γραφικῶν» χρονικῶν.

Ἐγώ θά μεταφέρω ἐδῶ ἕνα καί μόνο. Καί ὁ ἀναγνώστης μου ἄς κρίνει ἐξ ὄνυχος τόν λέοντα.

Ὅταν ὁ Χριστόδουλος κάθισε στόν ἀρχιεπισκοπικό θρόνο, κατάθεσα στήν Ἱερά Σύνοδο μιὰ αἴτηση. Ζητοῦσα τήν ἀναθεώρηση τῶν καταδικαστικῶν ἀποφάσεων, πού ἐκδόθηκαν σέ βάρος μου, καί τήν ἀκύρωση ἐκείνων, πού ἀναιροῦσαν κάποιους ἀπό τοὺς Ἱερούς Κανόνες ἢ παραβίαζαν κάποιες ἀπό τίς Καταστατικές Διατάξεις, πού ὀριοθετοῦν τήν ἐκκλησιαστική ποινική δικονομία. Ἡ αἴτησή μου αὐτή βρισκόταν μέσα στό πλαίσιο καί τῶν Ἱερῶν Κανόνων καί τῆς παγκόσμιας δικαστικῆς τακτικῆς. Ζητοῦσα μιὰ ἐπανεξέταση καί ἐπανάκριση καταδικαστικῶν ἀποφάσεων, πού εἶχαν ἐκδοθεῖ δίχως νά μοῦ ἀπαγγελεθεῖ κατηγορία, δίχως νά διαταχθοῦν ἀνακρίσεις, δίχως νά κληθῶ σέ ἀπολογία, δίχως νά μοῦ ἐπιτραπῇ νά προτείνω τοὺς μάρτυρες καί τό συνήγορο τῆς ὑπεράσπισής μου. Τί τό

κακό θά μπορούσε νά βρεῖ κανείς σέ μιὰ τέτοια αἴτηση; Καί μέ ποιοῦ τρόπο θά μπορούσε νά τήν πετάξει στό καλάθι του;

Ὁ Χριστόδουλος βρῆκε τόν τρόπο. Ἀνάθεσε στόν Μητροπολίτη Δρυϊνουπόλεως καί Κονίτσης Ἀνδρέα νά μελετήσῃ τό θέμα καί νά παρουσιάσῃ εἰσήγηση στή Συνέλευση τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας. Ὁ εἰσηγητής ἔκανε τό καθήκον του. Κατά τή Συνέλευση τοῦ Ἀνώτατου διοικητικοῦ Σώματος, ἀνέλυσε, μέ πειστικά ἐπιχειρήματα, μέ παραπομπές στούς Ἱερούς Κανόνες καί μέ ἀναφορές στίς σχετικές διατάξεις τῆς ἐκκλησιαστικῆς Νομοθεσίας, τό περιεχόμενο καί τόν τρόπο ἔκδοσης τῶν καταδικαστικῶν ἀποφάσεων καί πρότεινε στή Συνοδική ὁλομέλεια νά τίς ἐξαλείψῃ, γιατί ἡ περαιτέρω διατήρησή τους ἀποτελοῦσε πράξη καταλυτική τοῦ κύρους της καί μήτρα ἀναρίθμητων θλιβερῶν προεκτάσεων.

Ἡ ἀξιοπρέπεια καί ἡ ἔννομη τάξη ἐπέβαλλαν ἡ συζήτηση-θετική ἢ ἀρνητική-νά ἔχει ὡς ἀφετηρία καί ὡς ἀντικείμενο κριτικῆς τό διαγραμματικό κείμενο τῆς εἰσήγησης. Καί ἡ ψηφοφορία νά σηματοδοτήσῃ τήν ἀποδοχή της ἢ τήν ἀπόρριψή της. Εἶναι ἀδιανόητο νά ἀνατίθεται σέ μέλος τῆς Διάσκεψης ἡ μελέτη τοῦ θέματος καί ἡ παρουσίαση εἰσήγησης καί, στή συνέχεια, οἱ κρίσεις καί οἱ προτάσεις τοῦ εἰσηγητή νά σπρώχνονται στό περιθώριο καί νά εἰσάγεται ἄλλη πρόταση στή διαδικασία τῆς ψηφοφορίας.

Ὁ Χριστόδουλος ἔκανε αὐτό τό ἀδιανόητο καί ἀνήκουστο. Ξέχασε, πῶς αὐτός εἶχε ἐπιλέξει καί ὀρίσει τόν εἰσηγητή. Λησμόνησε τήν μόλις πρὶν ἀπό λίγο ἀναπτυγμένη διαλεκτική. Περι-

φρόνησε τήν εὐπρέπεια, πού δεσμεύει καί ὑποχρεώνει ἀποφυγή κάθε ὑποπτης παρέμβασης καί κάθε παρατυπίας. Καί ὄρμησε «ὡς ταῦρος ἐν ὑαλοπωλεῖῳ». Σπῆθηκε μπροστά στό Συνοδικό βῆμα καί, ἀγνοώντας τίς προτάσεις τοῦ Μητροπολίτη εἰσηγητή, ἔθεσε σέ ψηφοφορία τή δική του ἐναλλακτική πρόταση. Τά ἀμαρτωλά καί προσβλητικά τῆς Συνοδικότητος «ἐπιτίμια» ἢ νά ἀρθοῦν ἀπό δῶ καί πέρα ἢ νά παραμείνουν ἐπ' ἀόριστο.

Καί ὁ λόχος τῶν ὁμήρων καί ὑποτακτικῶν, πού ἦταν, ἐκ προτέρου, ἐνημερωμένος καί ἐνορχηστρωμένος, ὄχι μέ ψῆφο, ἀλλά μέ ἀγοραία κραυγή, ἀποκρίθηκε. Ἀποφάνθηκε, ὅτι πρέπει νά μείνουν οἱ πράξεις τῆς ντροπῆς, τά ἐπιτίμια τῆς βιαιότητος, ὡς ἱστορικό δεῖγμα τῆς ποδοπάτησης τῶν Ἱερῶν Κανόνων μπροστά στούς θρόνους τῆς μεθυσμένης ἀρχιερατικῆς ἐμπάθειας.

Σε κάποιες φάσεις σφοδρῆς ἀντίδρασης τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ πληρώματος ἐνάντια στούς ἀδίστακτους καταπατητές τῶν Ἱερῶν Κανόνων, ἐπιχείρησαν οἱ ἔνοχοι νά ἐπικαλύψουν τά Ἱεροκανονικά τους ἐγκλήματα καί νά μετριάσουν τίς ἀρνητικές ἐντυπώσεις μέ ἐπινοήσεις, πού τοὺς πρόδωσαν ὡς ἀδιάβαστους ἢ, κάτι τό πολύ βαρύτερο, ὡς φαιδρούς πλαστογράφους. Κατά τή σύνταξη κάποιων Συνοδικῶν ἀποφάσεων ἢ δημοσιογραφικῶν ἀνακοινώσεων, ἐπικαλέσθηκαν κάποιους Ἱερούς Κανόνες. Ἴσως πίστευαν, μέ σα στήν ἀγραμματwsύνη τους, ὅτι οἱ Ἱεροὶ αὐτοὶ Κανόνες καλύπτουν ἀπόλυτα τίς ἄνομες ἐνέργειές τους καί μποροῦν νά πείσουν τό ἀνήσυχο πλῆθος, ὅτι «ὀρθοτομοῦν τόν λόγον τῆς Ἀλη-

θείας». Ίσως τούς απέσπασαν βιαστικά, αλλά ένσυνειδητα και σκόπιμα, από τη θεματική τους ένότητα και τούς κόλλησαν στά δικά τους έπινοήματα, για νά σκεπάσουν τό δόλο και νά προσδώσουν πλαστό κύρος στίς άνομες πράξεις τους. Έκείνο, ωστόσο, πού κατάφεραν, δέν ήταν ή δικαίωση τους, αλλά ό δημόσιος διασυρμός τους.

Άπό τά πολλά παραδείγματα ύποκριτικής χρήσης Ίερών Κανόνων, θά έπιλέξω μόνο δυό και θά τά έντάξω σέ τοϋτο τό κείμενό μου, μόνο και μόνο για νά βοηθήσω τούς άναγνώστες μου νά σχηματίσουν ολοκληρωμένη άποψη και δίκαιη στάθμιση.

Ό Άρχιεπίσκοπος Σεραφείμ δέν άναπαύτηκε μετά τήν καταδίκη-χωρίς δίκη-τών δώδεκα Μητροπολιτών. Τόν ένοχλούσε άφόρητα ή έντονη, δημόσια διαμαρτυρία τους και ή άγώνας τους νά άνοίξουν οι πύλες τής Δικαιοσύνης και νά προσαχθούν μπροστά στους άδέκαστους δικαστές οι συνωμοτικές Συνοδικές πράξεις του, πού ήταν παράγωγα κραυγαλέας παραβίασης τής Κανονικότητας και τής Νομιμότητας. Δέ βρήκε, ωστόσο, τό θάρρος νά άντιμετωπίσει θεραπευτικά τήν πληγή, νά άκυρώσει τίς άντικανονικές πράξεις του και νά άποκαταστήσει τήν έκκλησιαστική τάξη. Έκνευρισμένος, θεώρησε σκόπιμο, νά προχωρήσει άκόμα παραπέρα. Νά τούς περάσει όλους, έκ των ύστέρων και άπό έκκλησιαστικό Δικαστήριο και νά τούς έπιβάλει τήν ποινή τής καθάιρεσης. Καί άρχισε νά ύλοποιεί τό δεύτερο αυτό σχέδιό του, σπρώχνοντας στό σκαμνί τοϋ ένοχου, ως πρώτο θύμα, τόν ήρωα Μητροπολίτη Θεσσαλιώτιδος Κωνσταντίνου. Τό λειτουργό τής Έκκλησίας, πού για μοναδική του περιουσία είχε τό ραβδί του

και για όραμά του τή λιτάνευση τοϋ Εύαγγελικού μηνύματος.

Δίχως τό στοιχειώδη σεβασμό στους Ίερούς Κανόνες και δίχως τή συμμόρφωση στίς διατάξεις τοϋ Νόμου 5383/1932, πού ρυμίζει, μέ λεπτομέρεια, τούς κανόνες διαξαγωγής τής έκκλησιαστικής δίκης, ή ύποτακτική όμάδα τοϋ Σεραφείμ, πού κατ' έκείνη τήν περίοδο συγκροτούσε τό Πρωτοβάθμιο για τούς Άρχιερείς Δικαστήριο, (μέσα σ' αύτή ήταν και ό Χριστόδουλος) έσκυψε ταπεινά στήν προσταγή του και ψήφισε τήν καθάιρεση τοϋ άψεγάδιαστου, αλλά τολμηροϋ Μητροπολίτη Κωνσταντίνου. Έχοντας, ωστόσο, έπίγνωση, πώς ή πράξη τους αύτή θά ξεσήκωνε σάλο στους κύκλους τής έντιμης άρχιερωσύνης και ίερωσύνης και στό έννημερωμένο πιστό πλήρωμα, φρόντισε, στό κείμενο τής άποφασής της νά έπικαλεσθει και κάποιους Ίερούς Κανόνες (χωρίς νά παραθέσει τά κείμενα), πού-ύποτίθεται- δικαίωσαν τήν άύστηρή κρίση τους.

Η έξέλιξη τής ύπόθεσης, μετά τή δημοσίευση τής καταδικαστικής άπόφασης, έχει ένδιαφέρον. Προκαλεί άίφνιδιαστικό κύμα έκπληξης, φόρτιση όργής, αλλά και έκφόρτωση γέλιου.

Ό Μητροπολίτης Κωνσταντίνος κατέθεσε έφεση. Πήρε τήν άπόφαση στά χέρια του, για νά τή μελετήσει και νά συντάξει τήν άπόκρουσή της. Μέ τόν κληρικό συνηγόρο του και μέ κάποιους άδελφούς, πού περπατούσαν πλάι του μέ άγάπη, έσκυψε, προσεκτικά, στό κείμενο τοϋ Συνοδικοϋ Δικαστηρίου και, σέ δεύτερη φάση, στήν άνεκτίμητη έρμηνεία των Ίερών Κανόνων, πού μάς κληροδότησε ό άγιος Νικόδημος ό Άγιορείτης, στό «Πηδάλιο». Και τί άνακάλυψαν; Κρατηθείτε, γιατί,

μόλις τό άκούσετε, κινδυνεύετε νά χάσετε τή γαλήνη τής ψυχής σας καί τήν κυριαρχία τών νεύρων σας. Ή έρμηνεία καί τά βαθυστόχαστα σχόλια του Κανονολόγου άγίου Νικοδήμου, άποδείκνυαν, ότι οί Κανόνες, πού έπιστρατεύτηκαν άπό τούς Συνοδικούς Δικαστές, γιά νά στολίσουν τήν άπόφαση τής καταδίκης του άθώου Μητροπολίτη, αναφέρονταν σέ έντελώς διαφορετικά θέματα καί προσδιόριζαν έντελώς διαφορετικές δεσμεύσεις. Σαφώς, οί σοφοί έγκέφαλοι, πού τή συνέταξαν, είχαν κάνει πλαστογραφία. Πλαστογράφησαν τούς Ίερούς Κανόνες, γιά νά καμουφλάρουν τήν πλαστογραφημένη άρχιερατική τους αύθεντία.

Ή πλαστογραφία, όπως ήταν άναμενόμενο, έφτασε στό Δευτεροβάθμιο Δικαστήριο. Σ' αυτό προήδρευε ό Άρχιεπίσκοπος Σεραφείμ καί πρώτος, κατά τήν τάξη τής άρχιερωσύνης, ήταν ό μακαριστός, σώφρων Μητροπολίτης Μεσσηνίας Χρυσόστομος. Ή υπεράσπιση άνοιξε τό «Πηδάλιο» καί άρχισε νά παρουσιάζει, τή μιά μετά τήν άλλη, τίς έρμηνείες του άγίου Νικοδήμου. Ό Πρόεδρος Σεραφείμ κατέβασε τό κεφάλι καί έμεινε άμίλητος. Ό Μεσσηνίας Χρυσόστομος, κάθε φορά, πού άκουγε τήν έξήγηση του συγκεκριμένου Κανόνα, άπλωνε τό χέρι του σέ μιά κίνηση άπορίας καί σιγοψιθύριζε: "Ααααλλοο πράγμα. Πιστοποιούσε μέ τήν έκφραση του προσώπου, μέ τήν κίνηση του χεριού καί μέ τόν ψίθυρο τήν πλαστογραφία, πού έκανε τό Πρωτοβάθμιο Συνοδικό Δικαστήριο, γιά νά εύθυγραμμιστεί μέ τό ψυχικό κλίμα καί μέ τήν άπαίτηση του μονοκράτορα Σεραφείμ.

Μετά άπό αύτή τήν τραγελαφική φάση, ήρθε ή στιγμή τής ψηφοφορίας.

Πρώτος ψήφισε ό νεότερος Μητροπολίτης-δικαστής καί τελευταίος ό Πρόεδρος Σεραφείμ. Κανέννας δέν τόλμησε νά προτείνει καθαίρεση. Όλοι, γιά νά σώσουν τά προσχήματα, αλλά καί γιά νά μή παραβιάσουν τή συνειδησή τους, ψήφισαν μιά πολύ μικρή, άσήμαντη ποινή. Ένα ώς τρείς μήνες άργία. Καί τίποτα περισσότερο. Ό Σεραφείμ διαπίστωσε, πώς τό κλίμα δέν είναι εύνοϊκό, γιά τήν όριστική έξόντωση του άθώου. Καί, όταν ήρθε ή σειρά του νά έκφέρει όριστική άποψη καί νά ρίξει τήν ψήφο του, έκανε μιά έντυπωσιακή, συγκαταβατική κίνηση του χεριού του καί φώναξε: Άθώς...

Οί Ίεροί Κανόνες, μετά τήν άθεόφοβη καταπάτησή τους, άνέτρεψαν τούς πονηρούς σχεδιασμούς, έπνιξαν τήν κακοήθεια καί έστησαν στό τραπέζι του Συνοδικού Δικαστηρίου τή σημαία τής νίκης.

Ένδεικτικά, θά αναφερθώ καί σέ ένα δεύτερο περιστατικό.

Ή πλειονότητα του έκκλησιαστικού πληρώματος γνωρίζει, ότι ό Σεραφείμ, γιά νά στήσει «πρό έξι βημάτων» τίς 30 περίπου τελεσίδικες άποφάσεις του Άνώτατου Διοικητικού Δικαστηρίου τής Χώρας, του Συμβουλίου τής Έπικρατείας, πού άκύρωναν τίς δικές του καταδικαστικές άποφάσεις καί άποκαθιστούσαν στους θρόνους τους τούς «έκπτωτους» Μητροπολίτες, έπινόησε ένα καινούργιο μέσο σφαγής καί έξόντωσης. Στίς 10 Αύγούστου του 1993 έπέβαλε σ' αυτούς, μιά άνύπαρκτη, κατά τούς Ίερούς Κανόνες, ποινή, τό διαβόητο «έπίτιμιο τής άκοινωνησίας». Καί, μέ τό επίτιμιο αυτό θέλησε νά τούς άποκλείσει άπό τήν άσκηση τών ποι-

μαντορικών τους καθηκόντων.

Έναντίον τῆς πρωτοβουλίας του αὐτῆς ξεσηκώθηκε σάλος. Καί, προσπαθώντας νά ἀπολογηθεῖ καί νά ἰσχυροποιήσει τή θέση του ὁ ἔνοχος προκαθήμενος, κάλεσε ξανά τή Διαρκή Ἱερά Σύνοδο, στίς 25-8-1993 καί ἔβγαλε ἕνα ἀνακοινωθέν, πού εἶναι μνημεῖο θεολογικῆς ἀσυναρτησίας, ἐκκλησιαστικῆς αὐθαιρεσίας καί διοικητικῆς ἀναρχίας. Ἀλλά τί ἔγινε; Θέλοντας νά ἐμπλουτίσει τίς ἀποφάσεις του καί νά κάνει περισσότερο πειστικό τό ἀνακοινωθέν του, ἐπικαλέσθηκε καί κάποιους Ἱερούς Κανόνες, πού, ὅμως, δέν εἶχαν καμμιά σύνδεση καί καμμιά σχέση μέ τίς δικές του ἐνέργειες. Στό κείμενο τοῦ ἀνακοινωθέντος σημειώθηκαν οἱ Ἱεροί αὐτοὶ Κανόνες. Ἀλλά, μετά τήν καθαρογραφή του, κάποιο χέρι (κανένας δέν γνωρίζει ποιοῦ ἦταν αὐτό), διαπιστώνοντας, φαίνεται, τήν ἀσυμβατότητα τῶν τραγελαφικῶν Συνοδικῶν ἀποφάσεων μέ τό περιεχόμενο τῶν Ἱερῶν Κανόνων, τοὺς διέγραψε, τραβώντας μιὰ γραμμή. Καί τό ἀκόμα ἀποκαλυπτικότερο. Τό κείμενο τοῦ ἀνακοινωθέντος παραδόθηκε στοὺς δημοσιογράφους καί κυκλοφόρησε μέ τή χαρακτηριστική γραμμή, πού διέγραφε τοὺς Ἱερούς Κανόνες.

Γιά νά μὴ μείνει καμμιὰ αἰχμή δυσπιστίας στοὺς ἀναγνώστες μου, μεταφέρω αὐτοῦσιο τό τελευταῖο κομμάτι τῆς ἀνακοίνωσης, πού περιέχει καί τοὺς γραμμένους καί διαγραμμένους Ἱερούς Κανόνες:

«Ἡ Διαρκὴς Ἱερά Σύνοδος... οὐ μὴν καί διὰ τὴν ἐκ νέου προσφυγὴν των εἰς τό Σ.τ.Ε. διὰ τὴν εἰς αὐτοὺς ἐπιβολὴν ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας τοῦ πνευματικοῦ ἐπιτιμίου τῆς ἀκοινωνησίας,.... παραπέμπει τό ὅλον θέμα ἐνώπιον τῆς Ἱεραρ-

χίας ἵνα αὕτη κατὰ τὰ ὑπὸ τῶν ἱερῶν Κανόνων προβλεπόμενα ἐπιβάλλῃ εἰς αὐτοὺς τὰ ἀρμοδίως ἐπιτασσόμενα (Κανόνες Α' καὶ ΑΣΤ' Ἀγίων Ἀποστόλων, ΙΖ' Ἀντιοχείας κλπ.).

Ἡ διαγραφή αὐτῆ, ἐνδεικτικὴ καί ἀποκαλυπτικὴ, μπορεῖ νά σηματοδοτήσει, νά χαρακτηρίσει καί νά ἀποτιμήσει ὁλόκληρη τὴν ἀρχιεπισκοπικὴ θητεία τοῦ Σεραφεῖμ. Τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, πού καβαλοῦσε, μέ ὕψος θριαμβευτοῦ, τό ἄλογο τῆς αὐθαιρεσίας καί κάλπαζε, ποδοπατώντας ἀσύστολα τοὺς Ἱερούς Κανόνες καί τίς πνευματικὲς προδιαγραφές τῶν ἁγίων Πατέρων μας. Καί, μπορεῖ, ἀκόμα, νά μετρήσει τό βάθος τῶν ἀθεράπευτων πληγῶν, πού ἄφησε πίσω του καί πού τό βάθυνε, ἀκόμη περισσότερο, ἡ ὑπεροψία τοῦ διαδόχου του.

Ο ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΙΔΟΣ
ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Δεκαπενθήμερο Δελτίο

Ἐκκλησιαστικῆς Ἑνημέρωσης

Κωδικός 2360

Ἰδιοκτήτης - Ἐκδότης

ὁ Μητροπολίτης

Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος

ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

Διεύθυνση

19011 Αὐλῶν Ἀττικῆς

Τυπογραφεῖο Κωνσταντίνου Σανιδᾶ

Ἰωαννίνων 6, Μοσχάτο

ISSN 1790-482X

«Μηκέτι άμάρτανε»

Στίς μέρες μας προβάλλεται ή άνοχή της άμαρτίας, ιδίως στη σφαίρα του έρωτα καί του σέξ, ως άγαπητική προσέγγιση του Θεού προς τό πλανεμένο πλάσμα Του. Όρθά ό λόγιος άγιορείτης μοναχός Μωϋσής παρατηρεί: «Όλοι γνωρίζουμε την έλευθερία των ήθων..., την επικρατούσα άσυδοσία... Μοντέρνοι θεολογοϋντες, ρασοφόροι ή μή, έλεγχόμενοι από τραγικούς διχασμούς καί έσωτερικά κενά, θεωρούν άθεολόγητους, όσους ξεκάθαρα χαρακτηρίζουν την άμαρτία μέ τό όνομά της. Φθάνουν νά λέγουν, ότι μόνο ή επί χρήμασι άμαρτία θεωρείται πορνεία. Άναιρούν τό Ευαγγέλιο, έρνηνεϋουν κατά τό δοκούν την Παράδοση της Έκκλησίας. Είρωνεϋονται τίς θέσεις της Έκκλησίας για τίς προγαμιαίες σχέσεις...» («Όρθόδοξη Μαρτυρία», άρ. 86, 2008, Λευκωσία).

Ένα χωρίο του κατά Ιωάννην Ευαγγελίου (ή 3-11), πού έχει δεινοπαθήσει από σύγχρονους «έρμηνευτές», άπολογητές του χωρίς ήθικούς φραγμούς έρωτα, είναι ή εξίστορηση της συγκρούσεως του Ιησού μέ τούς

Ίουδαίους γύρω από την καταδίκη μιās μοιχαλίδας. Σέ νεοελληνική άπόδοση τό χωρίο έχει ως εξής: «Οί γραμματεΐς καί οί Φαρισαΐοι φέρνουν εκεί, πού ήταν ό Χριστός μαζί μέ πληθος λαού, μία γυναίκα, την όποία είχαν συλλάβει ένω διέπραττε την πράξη της μοιχείας καί άφου την έστησαν στό μέσο του πλήθους λένε σ' Αυτόν: "Διδάσκαλε, αυτή ή γυναίκα έχει συλληφθεί έπ' αϋτοφώρω νά μοιχεύεται. Στό Νόμο μας, ό Μωϋσής έχει διατάξει αϋτές οί γυναΐκες νά λιθοβολοϋνται. Έσύ τί λέγεις γι' αϋτό;". Αϋτό τό είπαν για νά τον παγιδεύσουν καί νά βρουν άφορμή νά τον κατηγορήσουν (έκπειράζοντες αϋτόν). Ό Ιησους δέν τούς άπάντησε, αλλ' έσκυψε κάτω καί έγραφε μέ τό δάκτυλό του στό χωμα. Έπειδή όμως αϋτοί επέμεναν νά τον έρωτοϋν, άνασήκωσε τό κεφάλι καί τούς είπε: "ό άναμάρτητος από σās άς ρίξει πρώτος τον λίθο". Καί έσκυψε πάλι κάτω καί συνέχισε νά γράφει. Αϋτοί, όταν άκουσαν τό λόγο τουτο, άρχισαν νά φεύγουν ένας ένας, μέ πρώτους τούς πιο ήλικιωμένους, καί άφησαν μόνο

τόν Ἰησοῦ καί τή γυναίκα στό μέσο τοῦ πλήθους. Σήκωσε τότε ὁ Ἰησοῦς τό κεφάλι καί τῆς εἶπε: "Γυναίκα, ποῦ πῆγαν; Κανείς δέν σέ κατέκρινε ὡς ἄξια τιμωρίας;". Αὐτή δέ τοῦ εἶπε: "Κανείς, Κύριε". Τῆς λέγει τότε ὁ Κύριος: "Οὔτε ἐγώ σέ κατακρίνω. Πήγαινε, καί ἀπό ὧν καί πέρα σταμάτησε ἐντελῶς νά ἁμαρτάνεις" (ἀπό τοῦ νῦν μηκέτι ἁμαρτάνε).

Πατώντας σ' αὐτό οἱ προπαγανδιστές τῆς ἀνοχῆς θριαμβολογοῦν: «Εἶδες τή φιλάνθρωπία τοῦ Κυρίου; Ἀναμόρφωσε τόν ἀνελέητο Μωσαϊκό Νόμο, καί ἔφερε τή νέα ἐποχή τῆς συγκαταβάσεως πρός τήν ἀνθρώπινη ἀδυναμία, τόν εὐαγγελικό Νόμο τῆς εὐσπλαχνίας καί τῆς ἀγαπητικῆς ἀνοχῆς». Ἄς δοῦμε ὅμως τά πράγματα πιό κοντά.

Μιά ἀπό τίς δέκα ἐντολές τοῦ Μωυσέως εἶναι τό «οὐ μοιχεύσεις». Ὅπως δέ κάθε νομοθεσία στόν κόσμο, ἔτσι καί ὁ μωσαϊκός νόμος προέβλεπε ποινές γιά τούς παραβάτες, πού τίς

ἐπέβαλλαν τά θεοκρατικά δικαστήρια τοῦ Ἰσραήλ. Ἡ αὐστηρότητα τοῦ μωσαϊκοῦ νόμου (βλ. Λευϊτ. κ' 10 καί Δευτ. κβ' 21-24) γιά τούς παραβάτες ἦταν μέσα στά πλαίσια τῶν δεδομένων τῆς τότε ἐποχῆς. Ὁ θεόπνευστος νομοθέτης τῆς Π. Διαθήκης κινήθηκε στά ἴδια πλαίσια θέλοντας νά δείξει τή βδελυγμία τοῦ Θεοῦ γιά ὅ,τι μολύνει ἠθικά τό λαό Του. Μέ βάση τά πρότυπα ἀγιότητος, πού προβάλλει ἡ Ἀγ. Γραφή, ἡ ἀνοχή στήν ἁμαρτία ἀποξενώνει ἄτομα καί λαούς ἀπό τήν ἀγάπη τοῦ Ἀγίου Θεοῦ. Δημιουργεῖ θλιβερά μορφώματα ἀνθρώπων ὑπάρξεων, χωρίς προοπτική κάποιας μετοχῆς στήν ἀγιότητά Του. Οἱ κοινωνίες τῆς ἀνοχῆς εἶναι πνευματικά καί ὑλικά θνησιγενεῖς. Κάθε ἄλλο παρά κοινωνίες ἀγάπης καί σφρίγους, ὅπως τίς θέλουν οἱ κράχτες τους. Ἡ ὅποια προσήνεια πρός τούς ἁμαρτωλούς, πού συναντᾶμε στή νέα κοινωνία τῆς Χάριτος, στήν Ἐκκλησία, ἀποτελεῖ κάλεσμα πρός αὐτούς

Παπα-Γιάννη

Ποιά ἦταν ἡ μυστική δύναμη τοῦ Μητροπολίτη Παντελεήμονα Μπεζενίτη, πού τόν ἔβγαλε ὁλοκάθαρο ἀπό τό λουτρό τοῦ Συνοδικοῦ Δικαστηρίου; Μήπως ἡ καθολικά μαρτυρημένη ἀθωότητά του; Μήπως τά φιλικά αἰσθήματα τῶν δικαστῶν του; Ἡ, μήπως, ἡ ἀπειλή τοῦ ἔνοικου τοῦ Κορυδαλλοῦ, ὅτι θά πάρει καί ἄλλους στά τάρταρα; Ἄν ξέρεις, πληροφόρησέ με.

**Φιλικά
Παπα-Γιώργης**

νά ἐνστερνιστοῦν τό μήνυμά Της γιά μετάνοια. Μέ τή σάρκωσή Του ὁ Κύριος δέν πρόσφερε καμιά ἀνοχή τῆς ἀμαρτίας στό ὄνομα τῆς ἀγάπης. Ὡς «μακρόθυμος καί πολυέλεος», ἐλπίζει καί ἀναμένει τήν μετάνοια τῶν ἀνθρώπων. Δέν ἀμνήστευσε τήν παράβαση. Ἀντίθετα, ἀνέβασε τόν πήχυ τῆς ἀγιότητος τῶν πιστῶν στό δικό Του ὕψος, «*ἡμῖν ὑπολιμπάνων ὑπογραμμόν*» (Α' Πέτρ. β' 21) τόν ἑαυτό Του, πού διακήρυξε: «*Τίς ἐξ ὑμῶν ἐλέγχει με περί ἀμαρτίας;*» (Ἰωαν. ἡ' 46).

Ὁ Ἰωάννης ἔγραψε τό 4ο Εὐαγγέλιο ἐνῶ γνῶριζε καί συμεριζόταν τή διδασκαλία τῶν ἄλλων τριῶν Εὐαγγελίων, πού ἤδη εἶχαν διαδοθεῖ στήν πρώτη Ἐκκλησία, καί γενικά τίς θέσεις τῆς Ἀγ. Γραφῆς γιά τήν ἀμαρτία. Εἰδικό του ὅμως σκοπό εἶχε νά τονίσει κάποιες πτυχές τοῦ ἔργου τοῦ Κυρίου. Γράφει ὁ Π. Τρεμπέλας στό ὑπόμνημά του (σελ. 34) παραθέτοντας πατερικές γνῶμες, ὅτι ὁ Ἰωάννης κρίνοντας «*ὅτι τά σωματικά ἐν τοῖς εὐαγγελίοις δεδήλωται*» (ἔχουν καταγραφεῖ στά πρῶτα τρία Εὐαγγέλια) θέλησε «*πνευματικόν ποιῆσαι εὐαγγέλιον*». Λίγα δηλαδή πράγματα, καί ἐπιλεκτικά ἀπό τό ἔργο τοῦ Κυρίου μᾶς ἔχει παραδώσει, μέ σκοπό: «*ἵνα πιστεῦσητε ὅτι Ἰησοῦς ἐστίν ὁ Χριστός ὁ υἱός τοῦ Θεοῦ, καί ἵνα πιστεύοντες ζωὴν ἔχητε ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ*» (Ἰωάν. κ' 31).

Κάνει ἐντύπωση ὅτι στόν Εὐαγγελιστή Ἰωάννη, μετά ἀπό κάποιο θαῦμα, πού διηγεῖται, ἀκολουθεῖ κατὰ κανόνα μιά ἐντονη καί μακρά δι-

αλογική διαμάχη τοῦ Κυρίου μέ τοὺς ἄρχοντες τῶν Ἑβραίων, οἱ ὁποῖοι ἀμφισβητοῦν τήν ἐκ Θεοῦ προέλευσή Του. Ὁ Κύριος ἀντίθετα διεκδικεῖ σθεναρά τή θεανθρώπινη ὑπόστασή Του καί τό ἀξίωμα τοῦ Μεσσία, πού ὁ ἐρχομός Του εἶχε προτυπωθεῖ στήν Π. Διαθήκη. Αὐτή ἡ ἀξίωση, «βλασφημία» γιά τοὺς Φαρισαίους, τοὺς ἐξόργιζε. Εἶχαν μετατρέψει τήν μεσσιανική προοπτική γιά τή σωτηρία τοῦ κόσμου σέ ἐθνικό ἰδεολόγημα: Ὁ Μεσσίας, ἐκ Θεοῦ ἡγέτης τοῦ περριούσιου λαοῦ, θά τοὺς ὁδηγοῦσε, ὡς ἄλλος Μωϋσῆς, ἀπό τήν ταπείνωση τῆς δουλείας στή μεγαλωσύνη τῆς παγκόσμιας κυριαρχίας. Αὐτός ἦταν ὁ μεγαλοῖδεατισμός τῶν Ἑβραίων, (ἴσως εἶναι ἀκόμα), πού τόν καλλιέργουσαν οἱ ἄρχοντες τοὺς καί ἀφιόνιζαν τό λαό. Ἡ σύγκρουση ἦταν ἀναπόφευκτη. Τό περιστατικό μέ τή μοιχαλίδα εἶναι μιά φάση τῆς. Οἱ πολιτικο-θρησκευτικές ἀρχές τῶν Ἑβραίων ζήτησαν ἀπό τόν Ἰησοῦ νά λάβει θέση στήν ὑπόθεση, ὅχι ζητώντας καθοδήγηση περί τοῦ πρακτεοῦ, σχετικά μέ τήν ἀμαρτωλή, ἀλλά «ἐκπειράζοντες αὐτόν».

Οἱ ἐρνηνευτές λένε ὅτι τήν ἐποχή ἐκείνη ἡ μωσαϊκή νομοθεσία εἶχε παραγκωνιστεῖ. Τά δικαστήρια τῶν Ἑβραίων εἶχαν χάσει τό δικαίωμα νά ἐφαρμόζουν τό νόμο τοὺς ἐπιβάλλοντας θανατικές ποινές. Τό δικαίωμα αὐτό τό εἶχε μόνο ἡ Ρωμαϊκή διοίκηση. Ἐκτός αὐτοῦ, ἡ τότε ἐποχή, ὅμοια μέ τή δική μας, ἦταν ἐποχή ἀνοχῆς, κουκουλώματος. Ἡ ὑποκρισία καί ἡ χαλάρωση τῶν ἠθῶν ἦταν κα-

θεστώ. Οἱ Ἑβραῖοι ἀξιωματοῦχοι δέν ἐνδιαφέρονταν στήν πραγματικότητα γιά τήν τήρηση τοῦ Νόμου. Στήν προκειμένη περίπτωση στόχο τους εἶχαν νά παγιδεύσουν τόν Κύριο. Καί ἡ παγίδα ἦταν καλοστημένη. Ἄν ὁ Κύριος ἔλεγε ἀφήστε τή γυναίκα νά φύγει, οἱ Φαρισαῖοι θά Τόν κατηγοροῦσαν ὅτι ἀθετεῖ τό μωσαϊκό Νόμο. Ἄν ἔλεγε λιθοβολεῖστε την, θά Τόν κατάγγελλαν στίς ἀρχές ὅτι, μέ φονταμενταλιστικά κηρύγματα, διεγείρει τό λαό σέ ἀμφισβήτηση τῶν δικαιωμάτων τῆς ρωμαϊκῆς διοικήσεως. Ὁ Κύριος δέν τους ἔδωσε τή δυνατότητα νά ἐνεργήσουν ὅπως σκόπευαν. Ἐγινε ὅμως ὀλοφάνερη ἡ ὑποκρισία καί ἡ σκληρότητά τους. Αὐτοί, οἱ ἀσύστολοι παραβάτες τῶν ἐντολῶν, πού ὅ,τι ἔκαναν τό ἔκαναν «πρός τό θεαθῆναι τοῖς ἀνθρώποις», ἔσυραν μπροστά Του καί ἐνώπιον πλήθους ἀνθρώπων μιά δυστυχημένη ἀμαρτωλή, χρησιμοποιοῦντας τήν βάνανυσα σάν δόλωμα στήν παγίδα τους.

Ἀντίθετα πρὸς τή βανανυσότητα τῶν Φαρισαίων, ὁ Ἰησοῦς φέρθηκε ἡπια πρὸς τήν ἀμαρτωλή. Δέν σημαί-

νει ὅμως ὅτι ἀνέχτηκε τήν ἀμαρτία της. Καί ἂν δέν προχώρησε στό νά τήν δικάσει, Αὐτός ὁ μόνος ὄντως ἀναμάρτητος, ἦταν γιατί ἄλλη ἦταν ἡ ἐπιδίωξή Του. Ἡ πρώτη παρουσία Του στή γῆ ἦταν περίοδος μακροθυμίας καί διδαχῆς. Εἶχε πολλές φορές διακηρύξει: «οὐ γάρ ἤλθον ἵνα κρίνω (δικάσω) τόν κόσμον ἀλλ' ἵνα σώσω τόν κόσμον» (Ἰωάν. ιβ' 47). Τήν εὐθύνη γιά τήν τήρηση τῶν νόμων, τή δικαστική ἐξουσία, τήν εἶχε, αἰῶνες πρίν, ἀναθέσει στούς ἐκάστοτε δικαστές, στούς ὁποίους ἡ Ἀγ. Γραφή ἀποδίδει μέγιστη τιμή: «ἐγὼ εἶπα· θεοί ἐστέ καί υἱοί Ὑψίστου πάντες» (Ψαλμ. πα' 6). Αὐτό, πού εἶπε ὁ Κύριος, καί εἶναι πολύ σημαντικό, στήν ἀμαρτωλή εἶναι τό ἐξῆς: «Ἀπό τοῦ νῦν μηκέτι ἀμάρτανε». Ἡ φράση δειχνεῖ ἀγάπη πατρική, ἀλλ' ἐμπεριέχει καί μιά προειδοποίηση. Στό μέλλον, κατά τή Δευτέρα Του Παρουσία, θά Τόν δεῖ «καί πάλιν ἐρχόμενον», ὅχι ὅμως ὅπως τώρα, ἀλλά «μετά δόξης κρίναι ζῶντας καί νεκρούς». Τότε, ἂν δέν ἔχει μετανοήσει, θά Τόν βρεῖ μπροστά της ὡς ἀδέκαστο Κριτή.

Ε. Χ. Οἰκονομάκος

Ἡ «Ἐλεύθερη Πληροφόρηση» στό διαδίκτυο.

Διεύθυνση: el-pliροφοrisi.gr

Καί οἱ Ἐκδόσεις «Σπορά» στό διαδίκτυο

(γιά μιά γνωριμία μέ τό συγγραφικό ἔργο τοῦ

Μητροπολίτου Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος Νικοδήμου)

Διεύθυνση: spora.gr